

PEFC LV 05:2020

Nosacījumi PEFC Latvija dokumentācijas izstrādei un pārskatīšanai

Autortiesības

© PEFC Latvijas Padome 2020

Dokumenta autortiesības pieder biedrībai “PEFC Latvijas Padome” (turpmāk tekstā - PEFC Latvija). Šis dokuments ir pieejams PEFC Latvija tīmekļa vietnē www.pefc.lv vai pēc pieprasījuma.

Nevienu šī dokumenta daļu nedrīkst mainīt, grozīt, reproducēt vai kopēt jebkādā formā vai veidā komerciālos nolūkos bez PEFC Latvija atļaujas.

Dokumenta oriģinālā versija ir latviešu valodā. Dokumenta tulkojumu angļu valodā var saņemt PEFC Latvija birojā. Ja rodas šaubas par valodas interpretāciju, noteicošā ir versija angļu valodā.

Dokumenta nosaukums: Nosacījumi PEFC Latvija dokumentācijas izstrādei un pārskatīšanai

Dokumenta kods: PEFC LV 05:2020

Apstiprinājusi: Biedrība “PEFC Latvijas Padome

Apstiprināšanas datums: 19.08.2020.

Izdošanas datums: 19.08.2020.

Spēkā stāšanās datums: 19.08.2020.

Saturs:

Ievads

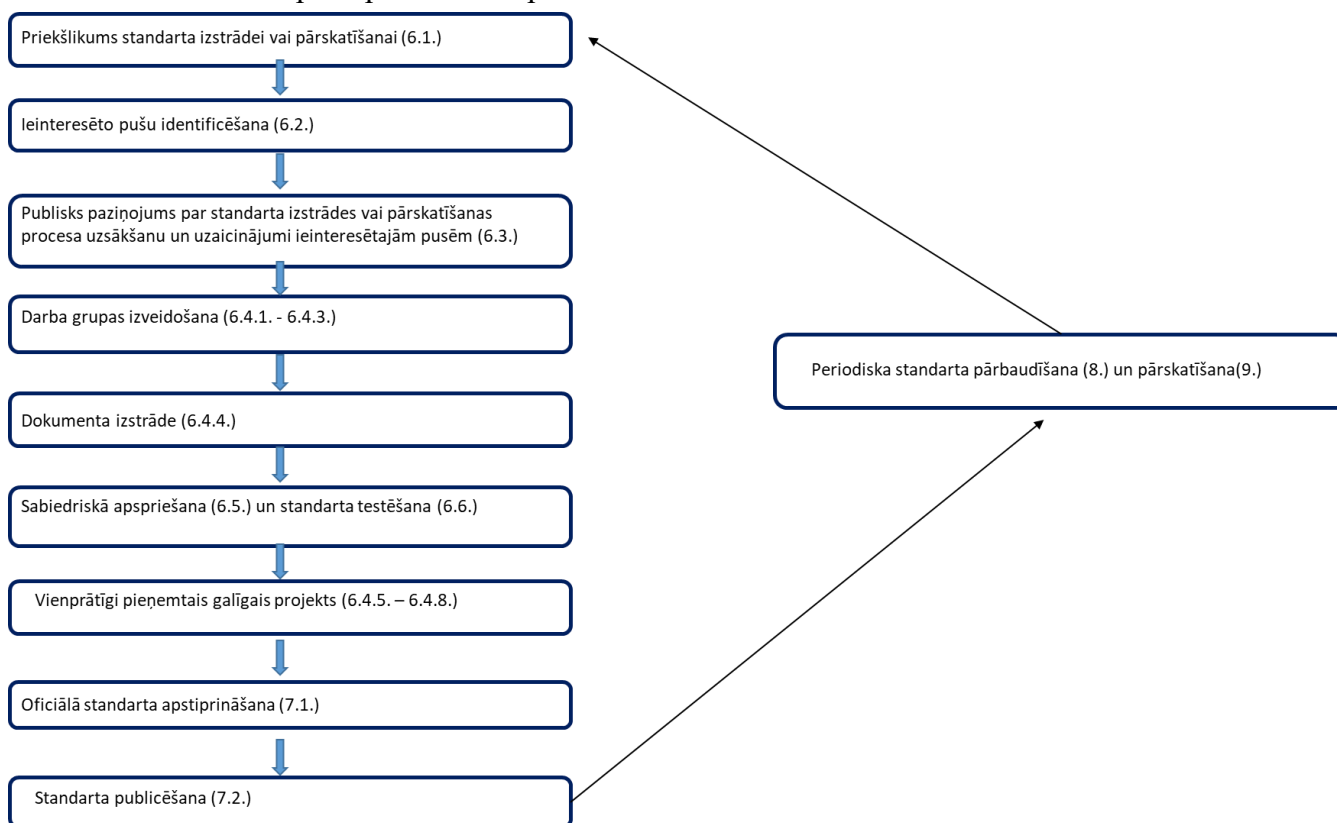
- 1.Dokumenta darbības joma
- 2.Normatīvās atsauces
- 3.Termini un definīcijas
- 4.Standarta izstrādes principi
- 5.PEFC Latvija atbildība
- 6.Standarta izstrādes gaita
- 7.Standarta apstiprināšana un publicēšana
- 8.Periodiska standarta pārbaudīšana
- 9.Standarta pārskatīšana

Ievads

PEFC (*Programme of the Endorsement of Forest Certification*) jeb Meža sertifikācijas sistēmu novērtēšanas programma), turpmāk tekstā - Starptautiskais PEFC, ir pasaules mēroga organizācija, kas veicina ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu. Produkts ar PEFC sertificēta materiāla preču zīmi un/vai marķējumu sniedz pārliecību, ka šī produkta ražošanā izmantotie izejmateriāli ir iegūti ilgtspējīgi apsaimniekotā mežā.

Starptautiskais PEFC apstiprina nacionālās mežu sertifikācijas sistēmas ilgtspējīgai mežu apsaimniekošanai. Dažādos reģionos un dažādās valstīs meža augšanas apstākļi, kā arī vides, sociālie, ekonomiskie un vēsturiskie aspekti atšķiras. Tādēļ katra nacionālā Standartizācijas iestāde izstrādā standartus, kas ir pielāgoti un piemēroti katrai konkrētai valstij un tās vietējai situācijai.

Ilgspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatā ir visaptveroša pieeja, kurā tiek ņemti vērā ekoloģiskie, sociālie un ekonomiskie kritēriji. Meža sertifikācijas sistēmas izstrādē un ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas definīcijas noteikšanā būtiska ir to valsts un vietējo ieinteresēto pušu līdzdalība, kuras ietekmē mežu apsaimniekošana. Standartu izstrādes process (skat. 1. att.), ko pielieto gan Starptautiskais PEFC, gan PEFC nacionālās pārstāvniecības, ir atklāts un caurspīdīgs, un tā pamatā ir dažādu ieinteresēto pušu panāktā vienprātība.

1. attēls: Standarta noteikšanas procesa un ar šo standartu saistīto noteikumu pārskats.

Starptautiskais PEFC apstiprina nacionālās mežu sertifikācijas sistēmas, kas atbilst Starptautiskā PEFC prasībām. Šo sistēmu atbilstība tiek regulāri vērtēta, piesaistot trešās puses.

Biedrība „PEFC Latvijas Padome” kopš 1999. gada ir Starptautiskās PEFC organizācijas pārstāvis Latvijā, kas izstrādā starptautiskām prasībām atbilstošu PEFC Latvijas shēmas dokumentāciju un veic tās uzturēšanu.

Šis dokuments atceļ un aizstāj standartu PEFC LV 05:2016.

1. Dokumenta darbības joma

Šajā dokumentā ir aprakstītas prasības, kuras jāievēro PEFC Latvija, izstrādājot, periodiski pārbaudot un pārskatot nacionālo meža apsaimniekošanas sertifikācijas sistēmas dokumentāciju.

2. Normatīvās atsauces

Dokuments ir izstrādāts un apstiprināts Biedrībā „PEFC Latvijas Padome”, pamatojoties uz:

- 1) PEFC ST 1001:2017 Standard Setting – Requirements / Nosacījumi standarta izstrādei;
- 2) ISO/IEC 59. rokasgrāmata, “Labas prakses kodekss standartizācijā” (*Code of good practice for standardization*).
- 3) ISO/IEC 2. rokasgrāmata, “Standartizācija un ar to saistītas darbības. Vispārīgā vārdnīca” (*Standardization and related activities – General vocabulary*).
- 4) PEFC GD 1007, “Sertifikācijas sistēmu apstiprināšana un savstarpēja atzīšana un to pārskatīšana”. (*Endorsement and Mutual Recognition of Certification Systems and their Revision.*).

3. Terminu un definīcijas

Šajā dokumentā ir izmantoti sekojoši termini un definīcijas:

3.1 Vienprātība

Vispārēja vienošanās, kurai raksturīga ilgstoša opozīcijas neesamība par būtiskiem jautājumiem nozīmīgās interešu jomās, kā arī process, kas ietver centienus ņemt vērā visu iesaistīto pušu viedokļus un saskaņot visus pretrunīgos argumentus.

Piezīme. Vienprātība nenozīmē pilnīgu uzskatu vienprātību (*ISO/IEC 2. rokasgrāmata*).

3.2 Redakcionālas izmaiņas

Izmaiņas, kas nemaina būtību un saturu.

Piezīme. Tie var būt skaidrojumi, norādes un gramatiski labojumi.

3.3 Standarta projekts

Dokumenta priekšlikums, kas ir pieejams sabiedriskai apspriešanai.

3.4 Galīgais standarta projekts

Dokumenta priekšlikums, kas tiek virzīts oficiālai apstiprināšanai.

3.5 Normatīvais dokuments

Dokuments, kurā izklāstīti noteikumi, vadlīnijas vai darbību apraksts vai to rezultāti.

1. piezīme. Termins “normatīvais dokuments” ir vispārīgs termins, ko attiecinā, piemēram, uz standartiem, tehniskajām specifikācijām, prakses kodeksiem un noteikumiem.

2. piezīme. Ar terminu “dokuments” apzīmē jebkuru informācijas nesēju ar tajā iekļauto informāciju.

3.6 Publiski pieejams

Publiski pieejams interesentiem jebkādā formātā un bez pieprasījuma.

1. *piezīme.* Ja informācija ir pieejama tikai pēc pieprasījuma, tas tiek skaidri norādīts dokumentā.
2. *piezīme.* Būtu īpaši jāparūpējas par to, lai nodrošinātu piekļuvi informācijai nelabvēlīgā situācijā esošām ieinteresētajām pusēm.

3.7 Pārskatīšana

Visu nepieciešamo izmaiņu ieviešana normatīvā dokumenta saturā un noformējumā.

Piezīme. Pārskatīšanas rezultāti tiek nodoti atklātībā, izdodot jaunu normatīvā dokumenta redakciju. (ISO/IEC 2. rokasgrāmata)

3.8 Pārbaudīšana

Normatīvā dokumenta pārbaudīšana, lai noteiktu, vai tas ir atkārtoti jāapstiprina, jāmaina vai jāatsauc. (ISO/IEC 2. rokasgrāmata)

3.9 Ieinteresētā puse

Persona, grupa vai organizācija, kura ir ieinteresēta standarta darbības jomā.

3.10 Ietekmētā ieinteresētā puse

Ieinteresētā puse, kuru varētu tieši skart izmaiņas dzīves un/vai darba apstākļos standarta ieviešanas dēļ, vai ieinteresētā puse, kura ir standarta lietotājs, un tāpēc uz to attiecas standarta prasības.

1. *piezīme.* Ietekmētās ieinteresētās puses ir meža īpašnieki, sertifikātu turētāji, vietējā sabiedrība, darba ņēmēji u.c. Taču, ja kāda no pusēm (piem., NVO, zinātnieki vai pilsoniskā sabiedrība) interesējas par standarta priekšmetu, tas nav pielīdzināms tieši radītai standarta ietekmei.

2. *piezīme.* Ieinteresētā puse – Ieinteresētā puse, kas lieto standartu un varētu kļūt par sertificētu uzņēmumu, piem., meža īpašnieki, kuri varētu kļūt par standarta lietotājiem.

3.11 Nelabvēlīgā situācijā esoša ieinteresētā puse

Ieinteresētā puse, kas varētu būt finansiāli vai citādi nelabvēlīgā situācijā, piedaloties standarta izstrādē.

3.12 Galvenā ieinteresētā puse

Ieinteresētā puse, kuras līdzdalība ir izšķiroša standarta izstrādes procesa rezultāta sasniegšanai.

3.13 Standarts

Balstoties uz vienprātības principu izstrādāts dokuments, kuru apstiprinājusi Standartizācijas iestāde (saskaņā ar šī dokumenta 3.14. punktu), un kas satur noteikumus, vadlīnijas vai raksturlielumus darbības vai tās rezultātu vispārējai un atkārtotai izmantošanai.

Piezīme. Standarta pamatā ir zinātnes un tehnoloģijas atziņas un iegūtā pieredze.

3.14 Standartizācijas iestāde

Atzīta iestāde, kas darbojas standartizācijas jomā (ISO 2. rokasgrāmata).

Piezīme. PEFC Latvija veic nacionālo meža apsaimniekošanas sertifikācijas sistēmas standartu un saistīto

dokumentu izstrādi un uzturēšanu.

3.15 Darba dokuments

Dokuments, kas parasti ir pieejams darba grupā komentāru un priekšlikumu sniegšanai vai balsošanai.

4. Standarta izstrādes principi

Standarta izstrāde balstās uz šādiem galvenajiem principiem:

- Ieinteresēto pušu iesaistīšana – iespēja līdzdarboties procesā, kurš ir pieejams visām ieinteresētajām pusēm, piedaloties vai nu kā darba grupas loceklim vai piedaloties sabiedriskajās apspriešanās.
- Līdzsvarota pārstāvība – nevienai ieinteresēto pušu grupai procesa gaitā nevajadzētu dominēt vai būt mazākumā. Lai arī katra puse var brīvi izlemt par savu iesaistīšanos šajā procesā, PEFC Latvija cenšas panākt, ka tiek pārstāvētas visas attiecīgās ieinteresētās pušu grupas un ka tiek nodrošināts atbilstošs dzimumu līdzsvars.
- Vienprātība – standartus apstiprina vienprātīgi. Jebkuras ilgstošas domstarpības un nespēju vienoties par konkrētiem jautājumiem risina sarunu ceļā, kad vien iespējams izmantojot dialogu. Ja neizdodas vienoties, jautājumu izšķir komisija 3 cilvēku sastāvā (skat. 5.3.1. punktu).
- Pilnveidošana – standarts tiek periodiski pārbaudīts, lai nepārtraukti to uzlabotu un pilnveidotu un lai nodrošinātu, ka standartā tiek ņemtas vērā ieinteresēto pušu intereses.
- Caurspīdīgums – attiecīgie dokumenti ir publiski pieejami, lai ieinteresētās puses varētu sekot līdzi norisēm procesa laikā un pēc tā.

5. PEFC Latvija atbildība

5.1. Standarta izstrādes procedūras

5.1.1 PEFC Latvija ir izstrādājusi rakstisku standarta izstrādes procedūru, kurā aprakstīts:

- a) PEFC Latvija juridiskais statuss un organizatoriskā struktūra, tostarp prasības darba grupai (skat. 6.4. punktu) un standarta apstiprināšanai (skat. 7.1. punktu);
- b) nosacījumi dokumentētas informācijas uzglabāšanai ;
- c) nosacījumi ieinteresēto pušu līdzsvarotai pārstāvībai ;
- d) standarta izstrādes process;
- e) vienprātības panākšanas mehānisms; un
- f) standarta/normatīvo dokumentu pārbaudīšana un pārskatīšana.

5.1.2. PEFC Latvija publisko standarta izstrādes procedūru un regulāri to pārbauda. Pārbaudīšanas laikā ņem vērā no ieinteresētajām pusēm saņemtos priekšlikumus un komentārus.

5.2. Dokumentu vadība

5.2.1 PEFC Latvija uzglabā dokumentētu informāciju, kas attiecas uz standarta izstrādi un pārbaudīšanu, ieskaitot:

- a) standarta izstrādes procedūru;
- b) ieinteresēto pušu identificēšanu;

- c) aptaujāto un/vai uzaicināto ieinteresēto pušu sarakstu;
- d) standarta izstrādē iesaistīto ieinteresēto pušu sarakstu, tostarp katras darba grupas sanāksmes dalībnieku sarakstu;
- e) saņemto komentāru un priekšlikumu apkopojumu un atgriezenisko saiti;
- f) visus standarta projektus un galīgo standarta projektu;
- g) darba grupas apspriežu rezultātus;
- h) pierādījumus, ka galīgais standarta projekts apstiprināts vienprātīgi;
- i) pierādījumus saistībā ar pārbaudīšanas procesu; un
- j) PEFC Latvija galīgo lēmumu par standarta apstiprināšanu.

5.2.2 PEFC Latvija dokumentētā informācija par attiecīgo standartu tiks glabāta līdz nākamajai šī standarta pārbaudīšanai vai pārskatīšanai. Pārējos gadījumos dokumentētā informācija jāuzglabā vismaz piecus gadus pēc standarta publicēšanas.

5.2.3 Šī dokumenta punktā 5.2.1. minētajai informācijai ir jābūt pieejamai ieinteresētajām pusēm pēc pieprasījuma.

5.3.Sūdzību izskatīšana un pārsūdzība

5.3.1 PEFC Latvija ir izstrādājusi procedūru (PEFC LV 07:2023), lai izskatītu jebkuras būtiskas sūdzības un pārsūdzības, kas iesniegtas saistībā ar standarta izstrādes procesu. Šai procedūrai jābūt pieejamai ieinteresētajām pusēm pēc pieprasījuma. Pēc sūdzības vai pārsūdzības saņemšanas PEFC Latvija:

- a) apstiprina iesniedzējam sūdzības vai pārsūdzības saņemšanu;
- b) apkopo un pārbauda visu nepieciešamo informāciju, lai atzītu sūdzību vai pārsūdzību par pamatotu, taisnīgi un objektīvi izvērtē sūdzībā vai pārsūdzībā minētos faktus; un pieņem lēmumu;
- c) sūdzības izskata PEFC Latvija;
- d) pārsūdzības, kā arī gadījumus, kad neizdodas sasniegt vienprātību, izskata komisija, kas sastāv no 3 cilvēkiem. Abas strīdā iesaistītās puses izvirza katra vienu savu pārstāvi, kurš piedalīsies komisijā, savukārt komisijas vadītāju nosaka PEFC Latvija. Komisijas vadītājs ir persona, kura nav tieši iesaistīta praktiskajā mežsaimniecībā, nav iesaistīta standarta pārskatīšanas procesā, bet pārzina mežsaimniecības jomu. Šī komisija pieņem gala lēmumu, kas nav pārsūdzams. Katram no komisijas locekļiem ir viena balss. Lēmumu pieņem ar balsu vairākumu. Abas strīdā iesaistītās puses uzņemas segt katra savas izmaksas;
- e) oficiāli paziņo sūdzības iesniedzējam pieņemto lēmumu un apraksta sūdzības vai pārsūdzības izskatīšanas gaitu.

5.3.2 PEFC Latvija, kuras kontaktinformācija ir atrodama www.pefc.lv vietnē, atbild uz jautājumiem par standarta izstrādes procesu, kā arī par sūdzību un pārsūdzību iesniegšanas procesu.

6.Standarta izstrādes gaita

6.1.Priekšlikums standarta izstrādei vai pārskatīšanai

6.1.1. Lai izveidotu jaunu standartu, PEFC Latvija sagatavo priekšlikumu standarta izstrādei, kurā norāda:

- a) standarta darbības jomu;
- b) standarta nepieciešamības pamatojumu;
- c) precīzu paredzēto rezultātu aprakstu;

d) riska novērtējumu, aprakstot iespējamo negatīvo ietekmi, kas varētu rasties, ieviešot standartu, piemēram:

- faktorus, kas varētu negatīvi ietekmēt rezultātu sasniegšanu;
- neparedzamas standarta ieviešanas sekas;
- pasākumus konstatēto risku novēršanai; un

e) standarta izstrādes posmu aprakstu un to paredzamo izpildes termiņu.

6.1.2. Standarta pārskatīšanas gadījumā priekšlikumā jāiekļauj vismaz 6.1.1. punkta a) un e) apakšpunktā minētā informācija.

6.2. Ieinteresēto pušu identificēšana

6.2.1 PEFC Latvija identificē ieinteresētās puses. Tiek noteikts, kuras ieinteresēto pušu grupas būtu svarīgi piesaistīt konkrētā standarta izstrādē un kāpēc. Katrai ieinteresēto pušu grupai PEFC Latvija apzina galvenos iespējamus diskutējamus jautājumus, identificē katrā grupā galvenās ieinteresētās puses, kā arī to, kādi saziņas līdzekļi būtu vispiemērotākie, lai tās informētu.

6.2.2. Ieinteresēto pušu grupas tiek noteiktas, par pamatu ņemot deviņas galvenās ieinteresēto pušu grupas, kas definētas "Rīcības plānā 21. gadsimtam" (*Agenda 21*), kuru pieņēma ANO konferencē "Vide un attīstība", kas notika Riodežaneiro 1992. gadā. Identificējot ieinteresētās puses, tiek iekļautas vismaz šādas grupas:

- meža īpašnieki;
- uzņēmēji un ražošanas pārstāvji ;
- pirmiedzīvotāji (iezemieši)*;
- nevalstiskās organizācijas;
- zinātnes un tehnoloģiju pārstāvji;
- darbinieki un arodbiedrības.

Ja kādu no šīm 6 grupām nepiesakās pārstāvēt neviena ieinteresētā puse, PEFC Latvija var pieaicināt attiecīgās jomas ekspertu, kas pārstāvēs šo grupu.

Var iesaistīt arī citas grupas, ja to līdzdalība standarta izstrādē ir svarīga.

* - Saskaņā ar Apvienoto Nāciju definīciju, Latvijā nav pirmiedzīvotāju (iezemiešu).

Piezīme. Viss ANO konferencē "Vide un attīstība" pieņemtajā rīcības plānā iekļauto deviņu lielāko ieinteresēto pušu grupu saraksts ir šāds: i) uzņēmēji un ražošanas pārstāvji; ii) bērni un jaunieši; iii) mežu īpašnieki, iv) pirmiedzīvotāji (iezemieši); v) valstiskās organizācijas; vi) nevalstiskās organizācijas; vii) zinātnes un tehnoloģiju pārstāvji; viii) sievietes un ix) darbinieki un arodbiedrības.

6.2.3. PEFC Latvija identificē nelabvēlīgā situācijā esošās un galvenās ieinteresētās puses un piedāvā risinājumus, lai novērstu iespējamus šķēršļus, kas varētu traucēt tām piedalīties standarta izstrādē.

Piezīme. Ieinteresētā puse vienlaikus var būt gan nelabvēlīgā situācijā esoša, gan galvenā ieinteresētā puse.

6.3. Publiskais paziņojums standarta izstrādes vai pārskatīšanas procesa uzsākšanai

6.3.1. PEFC Latvija publiski paziņo par standarta izstrādes vai pārskatīšanas uzsākšanu un nosūta

ieinteresētajām pusēm uzaicinājumu piedalīties šajā procesā. Paziņojums tiek savlaicīgi sniegts attiecīgos saziņas līdzekļos, lai dotu iespēju ieinteresētajām pusēm pilnvērtīgi iesaistīties standarta izstrādē vai pārskatīšanā. Paziņojumā un ielūgumā iekļauj:

- a) standarta izstrādes posmu aprakstu un to paredzamo izpildes termiņu;
- b) norādi, kur pieejams priekšlikums par standarta izstrādi (skat. 6.1. punktu);
- c) informāciju par ieinteresēto pušu iespējām piedalīties procesā;
- d) lūgumu ieinteresētajām pusēm pieteikt sevi vai izvirzīt savu pārstāvi dalībai darba grupā (skat. 6.4. punktu). Tiek nodrošināts, ka nelabvēlīgā situācijā esošas un galvenās ieinteresētās puses saņems šo informāciju saprotamā veidā.
- e) uzaicinājumu un skaidrus norādījumus par to, kā sniegt komentārus un priekšlikumus par standarta darbības jomu un tā izstrādes procesu;
- f) norādi, kur pieejama standarta izstrādes procedūra.

1. piezīme. “Savlaicīgi” nozīmē (ne vēlāk kā) četras nedēļas pirms pirmās plānotās standarta izstrādei veltītās sanāksmes.

2. piezīme. “Attiecīgi saziņas līdzekļi” nozīmē, ka informācija tiek sniegta vismaz PEFC Latvija tīmekļa vietnē www.pefc.lv, kā arī identificētajām ieinteresētajām pusēm tiek nosūtīta e-pastos un/vai vēstulēs. Citi saziņas līdzekļi ir paziņojumi preseī, raksti laikrakstos un specializētajos nozares žurnālos, informācija, kas nosūtīta ar nozari saistītām organizācijām, sociālie un digitālie mediji u.tml.

6.3.2 PEFC Latvija izvērtē standarta izstrādes procesu, pamatojoties uz priekšlikumiem un komentāriem, kas saņemti, reaģējot uz publisko paziņojumu.

6.4. Prasības darba grupai

6.4.1. PEFC Latvija izveido pastāvīgu vai pagaidu darba grupu, vai ievieš izmaiņas jau esošas darba grupas sastāvā, ņemot vērā saņemtās kandidatūras. Kandidātu apstiprināšana un noraidīšana ir jāpamato, ņemot vērā prasības par līdzsvarotu pārstāvību darba grupā, atbilstoši dzimumu līdzsvaram, pārstāvētās organizācijas nozīmīgumam, konkrētā kandidāta kompetencei un pieredzei, kā arī standarta izstrādei pieejamajiem resursiem. Organizācija, kas deleģējusi savu pārstāvi standarta izstrādes darba grupā, ir atbildīga par sava pārstāvja darba izmaksu segšanu.

Piezīme. Saņemtās kandidatūras pēc izvērtēšanas var iekļaut darba grupas sastāvā vai arī piedāvāt līdzdarboties kā tehniskajiem ekspertiem (tehniskajiem ekspertiem nav balsstiesības darba grupas sanāksmēs, bet ir iespēja līdzdarboties standarta pārskatīšanas procesā, sniedzot savus priekšlikumus darba grupai).

6.4.2. Darba grupā:

- a) ir proporcionāli pārstāvētas ieinteresēto pušu grupas, kur nedominē un nav mazākumā neviena no attiecīgajām ieinteresēto pušu grupām un kur lēmumi tiek pieņemti atbilstoši konkrētā standarta jomai; un
- b) iekļauj ieinteresētās puses, kuru kompetence atbilst konkrētā standarta darbības jomai, kā arī tās ieinteresētās puses, kuras standarts ietekmē vai kuras pašas var ietekmēt standarta ieviešanu. Ietekmētās ieinteresētās puses ir pārstāvētas samērīgā proporcijā starp dalībniekiem.

6.4.3. Lai panāktu līdzsvaroti proporcionālu pārstāvību, PEFC Latvija mēģina nodrošināt, lai būtu pārstāvētas visas identificētās ieinteresēto pušu grupas (skat. 6.2. punktu). PEFC Latvija izvirza mērķus galveno ieinteresēto pušu līdzdalībai un proaktīvi mēģina tās iesaistīt, nosūtot personīgus e-pastus, kontaktējoties pa tālruni, nosūtot uzaicinājumus piedalīties sanāksmēs, kā arī izmantojot citas saziņas metodes.

Piezīme. Ja kāda ieinteresēto pušu grupa nav pārstāvēta un galvenās ieinteresētās puses nevar ieinteresēt

piedalīties, PEFC Latvija var apsvērt alternatīvas iespējas, piemēram, uzaicināt attiecīgās jomas ekspertu, kurš pārstāvēs šo grupu.

6.4.4. Darba grupas sanāksmes notiek atklātā un caurspīdīgā veidā, respektīvi:

- a) darba dokumenti ir pieejami visiem darba grupas locekļiem;
- b) visiem darba grupas locekļiem ir iespēja dot savu ieguldījumu standarta izstrādē vai pārskatīšanā un sniegt komentārus un priekšlikumus par darba dokumentu saturu;
- c) jebkura darba grupas locekļa priekšlikumi, komentāri un viedokļi tiek ņemti vērā, ievērojot atklātību un fiksējot to sanāksmes protokolā vai citā dokumentā.

6.4.5. Lēmumu par galīgā standarta projekta virzīšanu oficiālai apstiprināšanai darba grupa pieņem vienprātīgi. Lai noteiktu, vai nepastāv ilgstošas domstarpības, darba grupa var izmantot šādas metodes:

- a) tikties klātienē un balsot mutiski ar “jā” vai “nē”; balsot “par” vai “pret”, paceļot rokas; darba grupas priekšsēdētājs var paziņot par vienprātību, ja nav atšķirīgu balsu (viedokļu); organizēt oficiālu aizklātu balsošanu utt.;
- b) organizēt telefona vai video konferenci(-es), kuras laikā notiek mutiska balsošana “par” vai “pret”;
- c) aptaujāt darba grupas locekļus par kāda priekšlikuma pieņemšanu vai noraidīšanu ar e-pastu starpniecību, kad darba grupas locekļi sniedz formālu (rakstisku) atbildi (balso); vai
- d) var izmantot vairāku šādu metožu apvienojumu.

6.4.6. Ja lēmums tiek pieņemts balsojot, ir jāpanāk vienprātība.

6.4.7. Ja par kādu nozīmīgu jautājumu darba grupa nevar ilgstoši vienoties, situāciju risina, izmantojot kādu no šādām metodēm:

- a) panāk kompromisu darba grupas diskusijās un sarunās par strīdīgo jautājumu; vai
- b) panāk kompromisu sarunās starp ieinteresēto pusi, kura iebilst, un pārējiem, kuriem ir pretēji viedokļi par strīdīgo jautājumu; vai
- c) organizē papildu sabiedriskās apspriešanas kārtas (ja nepieciešams), lai ieinteresētās puses ar savu turpmāko līdzdalību varētu palīdzēt panākt vienprātību neatrisinātos jautājumos. PEFC Latvija nosaka jebkādas papildu sabiedriskās apspriešanas mērogu un ilgumu.

6.4.8 Ja nozīmīgu jautājumu nav iespējams atrisināt un ja ilgstoši pastāv domstarpības, PEFC Latvija ierosina izšķirt strīdu, piemērojot savas procedūras taisnīgai un objektīvai lietas izskatīšanai (skat. 5.3.1. punktu).

6.5. Sabiedriskā apspriešana

6.5.1. PEFC Latvija organizē standarta projekta sabiedrisko apspriešanu un nodrošina, ka:

- a) sabiedriskās apspriešanas sākuma un beigu datumi tiek savlaicīgi paziņoti attiecīgos plašsaziņas līdzekļos;

Piezīme. “Savlaicīgi” nozīmē ne vēlāk kā dienu pirms sabiedriskās apspriešanas sākuma.

- b) katrai identificētajai (skat. 6.2. punktu) ieinteresētajai pusei tiek nosūtīts tiešs uzaicinājums sniegt komentārus par standarta projektu, lai tādējādi panāktu līdzsvarotu ieinteresēto pušu grupu līdzdalību;
- c) uzaicinājumus nelabvēlīgā situācijā esošām un galvenajām ieinteresētajām pusēm sagatavo, nodrošinot, ka adresāti saņems šo informāciju tām saprotamā veidā.
- d) standarta projekts ir publiski pieejams;
- e) sabiedriskā apspriešana notiek vismaz 60 dienas;
- f) darba grupa objektīvi izskata visus sniegtos komentārus un priekšlikumus, un
- g) par katru būtisko jautājumu tiek sagatavots apkopojums par saņemtajiem komentāriem un

priekšlikumiem, iekļaujot atgriezenisko saiti. Apkopojums ir publiski pieejams (piem., tīmekļa vietnē) un tiek nosūtīts katrai ieinteresētajai pusei, kas sniedza atsauksmes.

Piezīme. PEFC Latvija apkopojumā var apvienot atbildes uz būtiskiem jautājumiem, par kuriem dažādas ieinteresētās puses ir sniegušas līdzīgas atsauksmes. Tomēr labāk būtu ieteicams publicēt katru saņemto komentāru un atbildi atsevišķi, lai katra ieinteresētā puse varētu identificēt savu priekšlikumu.

6.5.2 Izstrādājot jaunu standartu, PEFC Latvija organizē otro sabiedriskās apspriešanas kārtu, kas ilgst vismaz 30 dienas.

6.6. Standarta testēšana

6.6.1 PEFC Latvija organizē jaunā standarta testēšanu, lai novērtētu, cik skaidri izklāstītas, pārbaudāmas un reālas ir prasības. Darba grupa izvērtē standarta testēšanas rezultātus.

Piezīme. Standarta testēšana nav nepieciešama, ja tiek pārskatīts jau esošs standarts, jo tā pielietošanas pieredze var aizstāt standarta testēšanu.

7. Standarta apstiprināšana un publicēšana

7.1. Standarta apstiprināšana

PEFC Latvija apstiprina standartu/normatīvos dokumentus, balstoties uz darba grupas vienprātīgu lēmumu. Sertifikācijas organizācija nedrīkst būt iesaistīta standarta izstrādes vai pārskatīšanas procesā kā vadošā vai lēmuma pieņemošā organizācija.

7.2. Standarta publicēšana un pieejamība

7.2.1 Apstiprināto standartu/normatīvos dokumentus publicē 14 dienu laikā pēc apstiprināšanas vai citā termiņā, ko noteikusi PEFC Latvija, un tie ir pieejami bez maksas.

7.2.2 Standartā norāda:

- a) PEFC Latvija, kas darbojas kā Standartizācijas iestāde, nosaukumu un kontaktinformāciju;
- b) oriģinālo standarta valodu;
- c) piezīmi, ka gadījumā, ja starp versijām ir kādas neatbilstības, noteicošā ir standarta versija angļu valodā, ko apstiprinājis Starptautiskais PEFC;
- d) apstiprināšanas datumu un nākamās periodiskās pārbaudīšanas datumu.

Piezīme. Nākamā periodiskā pārbaudīšana var notikt ātrāk, nesasniedzot piecu gadu termiņu, pamatojoties, piemēram, uz ieinteresēto pušu izteikto vēlmi vai citām izmaiņām.

7.2.3 Eksemplāri papīra formātā pēc pieprasījuma ir pieejami PEFC Latvija birojā par tādu cenu, kas nepārsniedz administratīvās izmaksas, ja tādas ir.

7.2.4 PEFC Latvija publisko ziņojumu par standarta izstrādes gaitu (skat. PEFC GD 1007).

8. Periodiska standarta pārbaudīšana

8.1. Vispārīgi nosacījumi

Standartu/normatīvos dokumentus pārbauda laika intervālā, kas nepārsniedz piecu gadu periodu.

Pārbaudīšanu veic, pamatojoties gan uz komentāriem un priekšlikumiem, kas saņemti standarta ieviešanas laikā, gan uz trūkumu analīzi. Vajadzības gadījumā tiek organizētas apspriedes ar ieinteresētajām

pusēm, lai saņemtu priekšlikumus un komentārus.

8.2. Kārtība priekšlikumu un komentāru saņemšanai

8.2.1 PEFC Latvija izveido un uztur sistēmu, kā tiek saņemti un reģistrēti komentāri un priekšlikumi par standartu. Šai sistēmai jābūt aprakstītai PEFC Latvija tīmekļa vietnē ar skaidriem norādījumiem par komentāru un priekšlikumu iesniegšanu un atgriezenisko saiti.

Piezīme. Komentārus un priekšlikumus var sūtīt dažādos veidos, piemēram, kā komentārus, sūdzības, lūgumus izskaidrot un/vai interpretēt kādas prasības, utt.

8.2.2 PEFC Latvija reģistrē un izvērtē visus komentārus un priekšlikumus, kas saņemti dažādos veidos, ieskaitot sanāksmes, apmācību kursus utt.

8.3 Trūkumu analīze

8.3.1 Uzsākot standarta pārbaudīšanu, PEFC Latvija izvērtē iespējamus trūkumus standartā, ņemot vērā:

- atbilstošos PEFC starptautiskos standartus;
- nacionālos normatīvos aktus;
- un citus saistošos standartus.

8.3.2 PEFC Latvija ņem vērā jaunākās zinātniskās atziņas, pētījumus un aktuālos jautājumus.

8.4 Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm

8.4.1 Gadījumā, ja trūkumu analīze un komentāri un priekšlikumi neliecina par to, ka nepieciešama standarta pārskatīšana, PEFC Latvija organizē konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm, lai noskaidrotu, vai tās uzskata, ka ir nepieciešama standarta pārskatīšana. Konsultācijās ar ieinteresētajām pusēm PEFC Latvija izmanto iepriekš veikto trūkumu analīzi.

8.4.2 Sākot standarta pārbaudīšanu, PEFC Latvija no jauna veic ieinteresēto pušu identificēšanu (skat. 6.2. punktu).

8.4.3 PEFC Latvija standarta pārbaudīšanai organizē:

- a) vismaz 30 dienu ilgu sabiedrisko apspriešanu (ievērojot 6.5.1. punkta prasības) un/vai
- b) ieinteresēto pušu sanāksmes.

8.4.4 PEFC Latvija savlaicīgi paziņo par standarta pārbaudīšanu (skat. 6.3. punktu).

8.5 Lēmumu pieņemšana

8.5.1 Balstoties uz saņemtajiem komentāriem un priekšlikumiem standarta darbības laikā, kā arī uz trūkumu analīzi un rezultātiem no konsultācijām ar ieinteresētajām pusēm, PEFC Latvija izlemj, vai atkārtoti apstiprināt standartu vai arī ir nepieciešams to pārskatīt.

8.5.2 Lēmumu pieņem PEFC Latvija biedru kopsapulce.

8.5.3 Ja tiek nolemts atkārtoti apstiprināt standartu, PEFC Latvija sagatavo lēmuma pamatojumu un to publisko.

8.5.4 Ja tiek nolemts pārskatīt standartu, PEFC Latvija norāda pārskatīšanas veidu (norāda, vai tā ir pārskatīšana parastā kārtībā vai tiek veikta redakcionāla pārskatīšana).

9. Standarta pārskatīšana

9.1. Pārskatīšana parastā kārtībā

Standarta/normatīvo dokumentu pārskatīšanas procedūrām jāatbilst 6. nodaļā noteiktajām prasībām.

Pārskatīšana parastā kārtībā var notikt periodiskās standarta pārbaudīšanas rezultātā vai intervālā starp tām, taču tā neietver redakcionālu un steidzamu pārskatīšanu.

9.2. Redakcionāla pārskatīšana

Redakcionālu pārskatīšanu (labojumus) var veikt, neuzsākot standarta pārskatīšanas procesu parastā kārtībā. PEFC Latvija oficiāli apstiprina redakcionālās izmaiņas un publicē standartu ar grozījumiem vai tā jaunu redakciju.

9.3. Steidzama pārskatīšana

9.3.1 Steidzamu pārskatīšanu standartā veic paātrinātā kārtībā starp divām periodiskām standarta pārbaudīšanām.

9.3.2 Steidzamu standarta pārskatīšanu var veikt tikai šādos gadījumos:

- a) ja notiek izmaiņas valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kas ietekmē atbilstību Starptautiskā PEFC prasībām;
- b) ja Starptautiskais PEFC nosaka jaunas prasības termiņā, kas ir pārāk īss, lai standartu pārskatītu parastā kārtībā.

9.3.3 Veicot steidzamu standarta pārskatīšanu:

- a) PEFC Latvija sagatavo standarta projektu;
- b) PEFC Latvija var apspriesties ar ieinteresētajām pusēm, bet tā nav obligāta prasība;
- c) pārskatīto standartu oficiāli apstiprina PEFC Latvija biedru kopsapulce;
- d) PEFC Latvija pamato steidzamos grozījumus un šo pamatojumu publisko.

9.4 Pārskatīto standartu piemērošana un pārejas periods

9.4.1 Pārskatītā standarta redakcijā norāda standarta/normatīvā dokumenta spēkā stāšanās datumu un pārejas periodu.

9.4.2 Standarta piemērošanas datums nav vēlāk par vienu gadu pēc standarta publicēšanas. Tādējādi tiek dots laiks pārskatītā standarta/normatīvo dokumentu apstiprināšanai, izmaiņu ieviešanai, informācijas izplatīšanai un apmācībai.

9.4.3 Pārejas periods nepārsniedz vienu gadu. PEFC Latvija var noteikt ilgāku laika periodu pamatotu ārkārtas apstākļu dēļ.

